

banka je pokupila vsa ta podjetja in ustanovila delniško družbo pod imenom »Strojne tovarne in livarne, d. d.« z 10 milijoni kron. Ta kapital se je pri zadnjem običnem zboru povečal na 25 milijonov. Čistega dobička je izkazala družba že v drugem letu obstoja 1919. 635.392 kron 82 vln., od katerega se je izplačala 6 odstotkov dividend.

Delavstvo teh tovarn je prišlo z ravnanjem, ki je večkrat v konflikt, enkrat celo do večtedenske stavke, v kateri je delavstvo zmagovalo. Brutalnost ravnanja se zrcali, najbolj v tem, da je pri tej stavki solidarno z delavstvom bilo uradništvo in mojstri. Položaj delavstva v teh tovarnah je nestalen zaradi pomanjkanja surovin, posebno koksa, ter morajo livarji dostikrat po več tednov utrpeti na zaslužku. Drugače so »Strojne tovarne in livarne« za nas eminentnega pomena, ker izdelujejo stroje za obdelovanje lesa, stiskalnice in poljedelske stroje.

Vse države se trudijo, da bi se čimprej gospodarsko utrdile in polagajo največjo važnost na povzdigo industrije, le naša industrija pa postaja od dne do dne bolj letet-

na in zato tudi naš industrijalni proletarijat od dne do dne bolj tuberkulozen.

Nujno rabimo zdravnikov državnikov, ki bi znali našo industrijo ozdraviti. Sedanja državna »padarja« tega ne razumejo.

Pred vojno in med vojno politika ni bilo drugega kakor urejevanje načrtov za poseljujoče sloje. Časopis, državni zbor in ljudska volja so bili brez vsake moči proti tej kapitalistični anarhiji. Vzrok vsemu temu je pa bilo delavstvo, ker je bilo pred vojno brezbržno za svoje strokovne organizacije in dopuščalo, da je kapitalizem dirkel svojo pot. Dasi je bilo delavstvo s strešnimi larki in žično ograjo razdvojeno, se bo vendar moralo tesno združiti in porabiti v organizacijah, ako si bo hotelo svojo izboljšati.

Posebno velja to tudi za slovenski proletarijat. Ojačiti mora strokovne organizacije do tiste moči, da bo o ureditvi industrije v svoji domovini tudi soodločeval; dokler se pa tega ne bo zavedal, ne bo mogel peti: eno podkev sem našel sem žeblice koval...

Ign. Mihevc.

Strokovna organizacija železničarjev in politika.

V Vukovaru se je sklenilo strokovne organizacije tudi formalno podrediti komunistični stranki. Temu se je velika večina strokovnih organizacij uravničeno umrla. Za vsakega, kdor ni slep, temu mora biti jasno, da bi izvedba vukovarskih sklepov strokovne organizacije popolnoma razbila. Tega mnenja so bili tudi zaupniki naše železničarske organizacije. Zato so se izrekli na svoji konferenci v Zidanem mostu z ogromno večino proti tej nameri.

Strokovni tajnik Petrič pa se ne ravnava po sklepu zaupnikov, ampak dela s podvoleno silo na to, da napravi iz železničarske strokovne organizacije filitalko komunistične stranke. V zadnjem Uledinjenju je dal besedo inženirju Gustinčiču, ki dokazuje na dolgo in na široko, da mora tako biti. Na Gustinčičeva izvaianja bomo samo na kratko odgovorili.

Gustinčič se bojuje z mlino na veter, ako nam dokazuje, da delavstvo v neenakem boju s kapitalom ne more drugače zmazati kakor s političnimi sredstvi. Nedvomno je, da morajo strokovne organizacije pogledati in razširiti to zavest. Toda to so strokovne organizacije vedno delale. Zato je tozadevno Gustinčičovo dokazovanje popolnoma odveč.

Ore le zato, kako naj strokovne organizacije to delo vrše. Do sedaj smo stali na stališču, da je treba za politično boje posebnih političnih organizacij. To pa iz dveh razlogov:

Prvič smo videli, da je delavstvo lažje prepričati o tem, da mora osvoiti politično moč v državi, kakor pa o tem, s kakimi sredstvi se da ta cilj doseči. Ako bi pridisale strokovne organizacije že določeno politično taktiko, recimo taktiko, ki se zdi Gustinčiču za osvobodilno politično moč edino zveljavna bi lep del članov, ki se s to taktiko ne strinjajo, izgubilo. Od tega ne bi imel nihče

nič. Rezultat bi bil samo ta, da bi se velik del delavstva še veliko manj zavedal, kako potrebni so za delavstvo politični boji, kakor se zaveda danes, in da bi vse tozadevno vzgledovalno delo strokovnih organizacij imelo še manj uspeha.

Drugič se da za nepolitično delo delavstvo veliko prei pridobiti, nego za politično. Zato je prav da gredo strokovne organizacije s političnimi vzporedno in jim pripravljajo pot. Ako bi zahtevale organizacije od članov naravnost politične veroizpovedi, kar bi se moralo zgoditi, ako se politični organizaciji popolnoma podvržejo, še toliko ne bodo storile za politično akcijo proletariata kakor dosedaj, ker se bodo po obsezu silno skrcile. Na drugi strani bi hile poleg političnih docela neupotrebne, ker vendar ne morejo postati narodnogospodarske institucije, kakor so danes v Rusiji.

Strokovni tajnik Petrič naj le še naprej hodi po poti, ki lo hodi in naj potem poizkusi imenik svojih članov, pa bo nazorno videl, kdaj so strokovne organizacije politični akciji proletariata več koristile: Ali takrat, ko od svojih strokovno organiziranih članov še ni zahteval, da so komunisti, ali takrat, ko postane komunist in strokovno organiziran železničar eno in isto.

Zadnja konferenca v Zidanem mostu je jasno pokazala, kako železničarski zaupniki o tem sodijo. Nihova ogromna večina se s Petričem in Gustinčičem ne strinja. Zato pa je naloga železničarjev, da ostanejo svoji strokovni organizaciji tako dolgo zvesti, dokler se ne pokaže, kakšnega mnenja je večina te organizacije. Ali le mnenja, da so imeli preskušeni železničarski zaupniki v Zidanem mostu boli prav, kakor inženir Gustinčič, ali pa pozna Gustinčič politični položaj med železničarji in njihove potrebe bolje nego železničarski zaupniki sami.

Kjer divjajo vsled groznih zdravstvenih razmer najstrašnejše kužne bolezni. Ta prustopki proti vsem pravicam človeštva je le en posamezen slučaj v neskončni verigi trpljenja, ki so jih zagrešile poljske oblasti proti našim nesrečnim sodrugom v deželi plemenitaskoga prepotatstva. Ne samo komunistične in levčarske organizacije, ampak tudi voditelji in organizacije poljske socialistične stranke so zasledovale z najokrutnejšim terorizmom, samo zato, ker so si upali obsoditi vratolomno politiko bigota

Pilsudskega. »Zveza« pa jih je bodla vsa, eno najbolj v oči — vrag vedi čemu, morda zato, ker je stala v prvih vrstah tistih ljudi, ki so ubili carizem in osvobodili Poljsko, medtem ko so sklepali razni nacionalistični (?) lenhi izdajalske zveze z dunajskim in berlinskim dvorom. Morda tudi zato, ker so klerikalni nestrpnosti smrti sovražnika vsega, kar je židovskega, navzile vzhvženim naukom betlehemskega učenika, ki ga na tako nesramen način reklamirajo zase. Čitali smo, da so pozvali dunajski krščanski - socialni klerikalne organizacije celega sveta, da se udeležijo shoda, na katerem bodo ustanovili veliko antisemitsko ligo. Se-li odzovejo tudi naši? Seveda so naše razmere drugačne in klerikalci, ki kriče v svojih glasilih proti izrodu židovstva, proti njegovim oduhovljenim, sklepajo za našimi hrbi dobičkanosne pogodbe z njimi. No, proti židovskemu proletarijatu bi že manipulirali, kakor manipulirajo proti našemu domačemu. — Umazanci!

— Amerika bo rešila Poljsko! Po vestih iz Washingtona doznavamo namreč, da ji je zagotovila maralično podporo. Če le kaj »hujšega« ne bo! Sicer pa piše washington-

ska »Morningpost«, da le malo verjetno, da bi Združene države naklonile Poljske vojaško pomoč, ker bi se dvignila cela javnost proti temu. Amerikanski socialistični krogi pričakujejo v najkrajšem času izpustitev svojega duševnega voditelja Evgena Debsa, kateri bi naj sprejel predsedniško kandidaturu. Sodruga - mučenika Evgena Debsa je, kakor znanu, dal zapreti sedanji diktator Združenih držav, g. Woodrow Wilson.

— Angloški poštni uslužbenec so izjavili, da se pridružujejo bojkotu proti Ogrski, kakor ga je proglasila mednarodna strokovna zveza v Amsterdamu. Dokler ne bo konca grozodejstev madžarskih belih tolpi, bo nastopala zveza angleških poštnih uslužbenec solidarno s proletarijatom celega sveta.

— Francoska vlada se boji socialistov! Po »Populaire-lu« je prepovedala francoska vlada prestop čez mejo s. Ledebourja, ki bi moral govoriti 31. t. m. na nekem shodu v Parizu. Zelo lepo je, če se francoske oblasti strajo »rdeče nevarnosti«, ampak če jo mislijo preprečiti s takimi primitivnimi sredstvi...!

Pognali bi radi Jugoslavijo v vojni metež z Rusijo. — Dr. Korčec in dr. Kukovec pri tem pomagata.

Belgrad, 27. »Belgradski Dnevnik« prinaša z debelimi črkami tiskano to-le karakteristično poročilo: Dočim se v nedeljo pregovori glede sestave novega kabineta niso vršili, da bi bilo čimprej konec te mučne krize, so istega dne obhodovali pri dr. Vesniću regent, francoski in poljski poslanek ter odposlanec Denjlikinov, ministra dr. Korčec in dr. Kukovec. Na tem obodu so veččinoma pretresali zunanjo politiko, Poljski in Denjlikinov poslanik sta polzkušala s pomočjo francoskega poslanika pridobiti našo vlado za to, da skupno z njimi započne akcijo

proti boljševikom. — »Tribuna« piše pod naslovom: »Žopet Srbi!«: Predsednik poljske mirovne delegacije, g. Pilc, je izjavil uredniku lista »Excelsiora«, da zaupa v poljsko vojsko. Situacija je zelo težka, je izjavil Pilc, ali vendar ni brezupna. Tudi je rekel Pilc, da ne obstoja nobena druga možnost zavezniške pomoči, kakor samo ta, da zavezniški založe Poljsko z dobrim vojnim materijalom. Edinole srbska vojska je zmogljiva, da precej odpomore Poljski, ali predsedniku ni znano, ali bi bilo to mogoče in ali je ententa že razpravljala o tem.

Kriza v italijanski kovinski industriji.

Številno izprtle kovinarskih delavcev.

Trst, 28. (Izvirno poročilo.) V italijanski kovinarski industriji je tekem zadnjih dni izbruhnila resna in dalekosežna kriza, povzročena po veleindustrijah, kateri skušajo mezdno gibanje kovinarjev popolnoma udniti. Že dalj časa so se vodila pogajanja med zastopniki delavstva in industriji, zlasti v ligurijemskem okraju, kjer je težka kovinarska industrija, na čelu velike livarne Ansaldo. Kovinarji so pripravljali na najodločnejšo borbo. Industriji se v boju proti delavstvu v glavnem oprajo na stranko »fašistov«. 5000 kovinarjev iz livarn Ansaldo v Corniglianu Ligurija je na cesti. Tudi ostale livarne groze z izprtljem in odpustitvijo delavcev. Industriji so povzročili umetno bančno krizo. Delavska zbornica v Sestriju zahteva z vso odločnostjo aretacijo industrijev bratov Perrone.

Trst, 28. Veliko senzacijo je v italijanski zbornici vzbudila afera bratov Perrone, ki sta skušala z izprtljem kovinarjev povzročiti težko gospodarsko krizo. Brata Perrone sta pristala italijanske ljudske stranke, katera skuša zabraniti parlamentarno preskavo.

Težka kovinarska kriza tudi v Trstu.

Trst, 28. Že več tednov je trajal mezdni boj med delavci, kovinarji in ravnateljstvom ladjedelnice San Marco v Trstu. Ravnateljstvo, oprajoč se na italijansko industrijsko zvezo, ni načeloma hotelo ugoditi nobeni zahtevi kovinarjev. Še pred iz-

bruhom težke krize so zastopniki delavstva predlagali ravnateljstvu izvolitev mešane komisije, ki naj bi mirnim putem rešila spor. Ladjedelnica oprajoč se na direktive italijanske industrije, je ta predlog hladnokrvno zavrnila in čistočno proglasila, da zapre vse delavnice ladjedelnice. Hladnokrvno so vrgli nad 5000 delavcev na cesto. Z izstradanjem hočejo nekdanji hlapi Borovčiča in Karla prisiliti delavstvo, da se jim uda in povrne na delo, proseč jih milosti. Med izprtljem delavstvom je nastalo silno ogorčenje. Kovinarska organizacija je izdala kratek oklic, v katerem pozivlja vse izprtle kovinarje, da se ne prenačijo in predno se ne poseže po skrajnih obrambnih sredstvih, je potrebno storiti vse korake, da se izprtle prekliche. — V skrajnem slučaju je napovedana splošna delavska stavka v Trstu. Za danes je sklican velik protestni shod v Delavski dom. Tekom današnjega dneva se odloči nadaljna taktika proti ladjedelnici.

Stavka težakov in voznikov v Trstu traja dalje.

Trst, 28. Stavka težakov in delavcev traja brez vsakih incidentov dalje. V prosti luki je nekoliko težakov požrtvovalno izkladalo manufakture in oblačila, ki so določena za dunajske otroke. Zaslužek so ves naklonili stavkovnemu odboru. Najbolj občutljivi stavko specialista tvrdka »Adriatica«. Ima velkanske zaloge, ki jih ne more odpremiti dalje.

(Vest LDU.)

O IZGRĖDIH V ISTRI.

Trst, 27. Javljalo iz Pazina: Kakor je znano se niso vršili samo v Trstu izgrēdi, ampak tudi v Istri.

Leon Trocki: izpustiti deske, ker se je bal, da izgubi dražje breme. Med stropom in valovi je ziala zdaj večja, zdaj manjša praznina, včasih dve nozi široka, včasih manj. Svetilka je bila življente, in držal jo je krčevito.

Svetila je zgoraj na skale, spodaj na vodo, na mirne, blede poteze Edvinovega obraza in na njegove zaprte oči.

Kadval se je obgnil, da bi poskusil povratek na vrh, odkoder je prišel. To bi bil edini izhod, o katerem je bilo možno govoriti — tako je mislil. Zadnji potres pa je preobrnil ves rov, in najsilabša mesta so se že udalala. Iz luknje nad grmado se je odtrgalo več skal in zdrknilo v globčino. Ta pot ni bila več prosta. Stisniti se je moral nazaj, da je sam ušel smrti.

Ali se površina vode ne izravna? — Tam na spodnji strani, si je moral tok prebiti drugo pot, ker voda je padla za nekaj palcev, četudi so posamezni valovi še vedno namakali Kadvalov vrat in na vse načine poskušali, potegniti ga s seboj. (Konec prih.)

krogov, pripravil se je skrbno napad na Jugoslovane. Že 13. julia so nekateri napadli urednika Pučkega priatelja. Dva dni prei na so nekateri »Junaki« ob 2. popolnoči poskušali razbiti edino juoslo. tiskarno. ki to še v Istri. Naskok se ni posrečil, ker sta dva delavca in vodja tiskarne začeli v skrajni nevarnosti streljati v zrak, da opozore karabiniersko nstalo. V resnici so karabinieri bili takol na mestu, ker so se bali, da bi se demonstrantom moglo kaj hudega zgoditi. Demonstranti so se takol, ko so čuli strele, do slavnih kobariških uzorih razbežali. In karabinieri so zaprli naše ljudi, ki so v skrajni nevarnosti zagrabili za orožje in branili svoje življenje. Poslevođa tiskarne Spacapan in dva delavca so še vedno zaprti. 15. julia se je izvršil drugi napad na tiskarno Pučkega priatelja. Ko so o polnoči demonstranti začeli napadati tiskarno so čuvari javnega reda takol pobrali šila in kopita in kakor na novlele ušli, prenuščajoč fašistom, arditom, posebno na oficirjem slobodo za razbijanje in clemenje. Demonstrantov je bilo 50 do 40. od pazniškega prebivalstva samo »boljši ljudje«. V tiskarni so razbili vse mašine, metal papir, knjige, črke in kose stropov skozi črno razbijali rezale in kar im le prišlo ted roke. Pri tem so skrbeli tudi za svojo korist. Orožniki so zaprili orlaka iz Lindara, Stihoviča ki se je bil kmal vrnal iz Karlovca domov, kmalu iz istega kraja Klenovara, potem učitelja Bužaja iz Budzeta, dukovnika Milanoviča iz Krinje in prišli urednika Belaniča, da je ušel v Jugoslavijo. Pazinski za poro in včaske teče so polne Jugoslovancev iz Isre. Kako se tem nesrečnem godi, je najbolj razvidno iz sedmih razprav, pri katerih prihajalo vnebovnela deis va o nečloveškem ubistvanju v italijanskih tečaj z letniki.

VALONO SO ZASEDLI ALBANCI.

Belgrad, 27. Iz Aten javljajo, da so Albanci 23. t. m. zavzeli Valono, in to po ljuti borbi, ki je trajala šest ur.

RUSI V VZHODNI GALICIJI!

Varšava, 27. Frontno poročilo od 26. t. m.: Sovražni oddelki, ki prodirajo po cesti iz Grodna v Bialistok so zasedli Sokolsko. Južno od železniške proge Volkovsk-Bialistok so zasedli sovražniki Swyslocz. V odseku Bereza je 14. pehotna divizija odbila vse sovražne napade na črto ob Jasioldi. V Polesju majhne praske. Na južni fronti smo morali vsled prehudega sovražnikovega pritiska izprazniti Brody, Ob Dniestru, v odseku Ivanje Puste so prekorajčili boljševiki Zbrucz, na odseku fronte, kjer se nahajajo ukrajinske čete ter zasedli Ljubljanko in Czarno Karezmo. Boji se nadaljujejo.

ČEHOSLOVAŠKA GLEDE RUSIJE NEUTRALNA.

Praga, 27. Ruske agencije so prinesle iz Pariza poročilo o sestanku češkoslovaškega ministra za zunanje posle dr. Beneša z nekaterimi Rusi. Češkoslovaškemu presbiroju se poroča, da so te vesti povsem netočne. Z ozirom na očitane nekaterih listov, naperjenih proti češkoslovaški republiki, je opozarjal dr. Beneš, da je češkoslovaška republika, katera je proti notranjim ruskim zahtevam nevtralna in ne zasleduje posredovalne politike, pravsem napolna smatrači Rusijo in ruski narod za celoto in delovni na bodočo

revolucionarna vlada pod gotovimi okoliščinami lahko čuti prisiljeno, sprejeti celo aneksijskičen mir. Tonit bi začela ta vladna politika, če bi bila poizkušala prikriti tolovajski značaj tega miru pred svojim lastnim ljudstvom, nikakor pa ne bi opesala vsled tega, ker je bila vsled znanega poteka boja prisiljena, da sklene tak mir.

Opozorili smo že s tem tudi na to, da smo šli k zopetnem nadaljevanju mirovnih pogajanj v Brest pod pogoji, ki so se za nas očitno izboljšali, za naše sovražnike pa poslabšali. Sledili smo dogodkom v Avstro-Ogrski in znamenja so govorila celo o tem — in tako so se izjavili tudi socialno demokratski poslanci v nemškem državnem zboru — da tudi Nemčija že doživlja preveč enakih dogodkov. Prežeti takega upanja smo odpotovali. In že v prvih dneh našega taktičnega bivanja v Brestu nas je brezžična brzjavka preko Vilne obvestila, da se je v Berlinu začelo mogočno stavkovno gibanje, ki je bilo, prav tako kakor v Avstro-Ogrski, v direktni zvezi s potekom pogajanj v Brestu. In kakor se mnogokrat vsled dialektike razrednega boja zgodi, — kakršnega Nemčija doslej še ni videla, — vzrok, da so se posedujoči razred še tesneje strnili in postali še bolj nepo-

Politični pregled.

+ Poljska je izgubila vojno, pa ji ni mar, če pojde tudi glava za njo: Poljska vlada je namreč odredila v Krakovu preiskavo v zasebnih stanovanjih in med člani »Zveze« (poljskih židovskih internacionalistov). Navzlic temu, da niso našli preiskovalni organa ničesar obtožujočega, so aretirali celo vrsto »Zvezarjev«, med temi tudi predsednika in celo načelstvo. Aretrance so odvedli v internacijsko taborišče v Dabljani,

Povzpel se je na grmado in zlezal v luknjo v stropu. Ostro kamenje se mu je zabadalo v golo telo, toda tega ni čutil, četudi je kri v curkih rdečila žolte valove. Prilezel je baš na vrh, ko mu je udaril v uho od drugi strani nekakšen grom, toda brez bliska, gromko in silovito. To je bil tisti tok, ki je odnesel velika lesena vrata in dečka h koncu rova. Škropeč in drobeč stropni les ob premog.

»Uhi!« je zastokal Kadval, ko je pena plisknila v njegovo luknjo in mu hudobno skušala ugasniti luč. Za hip je zaprla voda zrak in vsako upanje in Kadval se je skoro zadušil zgrudil na kup vrh kamenja in se valil proti luži. Naбрž so mu rešile zavest samo bolečine na nogah in po celem telesu, kaiti vsepovsod je bil norezan.

Nov dotok je odnesel penečo se lužo stran in prepusil svet zrak v luknjo. Dvignil se je na krvava kolena.

Na vajovih in vrtincih se je privrtele velika razvalina do nlega. Sredi počenih plank, ostankov, neklih

zračnih vrat, kakor je spoznal, je posvetila Kadvalova svetilka na obličje dečka, ki je bilo čisto belo, ker ves ogljeni prah mu je izprala voda.

Bil je to deček, kateri ga je sovražil. Neznano, čudno čustvo sočutja se je polastilo pri tem pogledu Kadvalovega srca.

»Je-li mrtev?«, je vzkliknil, vrzel se v lužo in zgrabil dečka, preden ga je mogel požreti sikačič in grrraioči vrtnec in mu ga izviti iz rok.

Viel je Edvina in ga hropeč pritisnil na prsa. V nenadni ilubezni, ki mu je tonila in trgala srce, je mož zastokal.

»Bog, dai mu živeti!« je molil in se boril z neugnanimi, bobnečimi valovi. Začutil je, da mu je Edvinova roka obšla vrat, in naslada vesella mu je skoro vzela moči. Kretinja je bila mogoče samo zadnji, nezavedni napor utoplenega.

Toda mož je upal. — ne, molil, da ga je našel še pravočasno.

Z eno roko je obemal bledega dečka in zlomljeno desko. Ni se upal

zveze k celokupnemu narodu. Oni, ki bi hoteli češkoslovaški republiki karkoli očitati, morajo najpoprej razmere v češkoslovaški republiki dobro poznati. Rusi so jih doslej malo poznali in jih še vedno dobro ne poznajo.

STAVKE NA ČESKEM.

Praga, 27. »Čas« poroča na podlagi zanesljivih informacij glede vesti o splošni stavki v okraju Melnik, da gre samo za delno stavko, ki se razteza samo na četrtino delavstva v tem okraju. Dosedaj so pozaprlj do 20 oseb.

KAKO POROČAJO O POLJSKO-RUSKIH VOJNI IZ AMERIKE.

Washington, 27. (Brezžično). »Associated Press« javlja iz Varšave, da so Poljaki prešli teden izbravnj Bialistok. Od 86.000 prebivalcev jih je zbežalo več kot 50.000 (?) pred boljševiki. Vse prodajalne v Bialistoku so zaprte. Pol kg kruha stane v Bialistoku 60 ameriških centov.

O AVSTRILSKO RUSKIH »DOGOVORI«.

Dunaj, 27. »Politische Korrespondenz« piše: Inozemski in tuzemski časopisi raznih strank različno komentirajo vesti o sklepu pogodbe med Avstrijo in Rusijo. Vočilec vsem tem vestem, naj približemo, da med avstrijsko republiko in rusko sovjetsko vlado ne obstoje drugi dogovori, kakor oni, ki so bili že objavljeni (o izmenjavi vojnih ujetnikov). Potemtakem so vse politične konkluzije, posebno one, ki izvirajo iz prihoda ruskega delegata na Dunaj, izmišljene. Določila pogodbe glede vojnih ujetnikov je odobrila celokupna državna vlada. V sporazumnih zastopniki vseh parlamentarnih strank. Pogodba je bila tudi javno predložena. Demokratična republika Avstrija noče z nikomur in na noben način imeti tajnih diplomatskih stikov.

MADŽARSKA NACIJONALISTIČNA PROPAGANDA.

Bratislava, 27. Zadnji čas se tu vedno bolj širi agitacija madžarskih agentov, ki skušajo na vsak način mirno prebivalstvo motiti pri njegovem delu, na ta način, da ga preplavljajo z hujskajočimi letaki, v katerih pozivljajo zlasti prebivalstvo ob madžarski meji, naj ne oddaja žita in ne podpisuje državnega posojila. Ta agitacija se je razširila iz nitranskega ozemlja, kjer je vodil madžarsko propagando stožnik Zatkovič, ki je posredoval med tukajšnjimi in budimpeštanskimi agitatorji. V Velikih Topolčanah je povzročil Zatkovič napad na tamonjske češko uradništvo, katero je podalo za to dokaze svoji vladi, nakar so stirali Zatkoviča za vedno iz češkoslovaškega ozemlja. Proti drugim agitatorjem se je uvela kazenska preiskava.

ČEHOSLOVAŠKI VOJNI UJETNIKI SE VRAČAJO.

Harburg, 28. Kakor poroča »Fremdenblatt«, je okoli 1000 delavcev ustavilo domov vračajoči se transport čehoslovaških vojnih ujetnikov v Harburgu, ker so sumili, da so med njimi francoske čete. Iz obeh socialno-demokratskih strank se stavljen odbor je preiskal vlak in ugotovil, da so v njem samo čehoslovaki. Odstranili so iz vlaka mnogo orožja in en vagon s strelivom pustili. In nemški vladajoči razredi so vse preveč navdani s samoohranitvenim nagonom, da bi ne bili spoznali, da bi pomenjala priznanja, in to v položaju v kakršnem so se nahajali vsled pritiska ljudskih mas, da bi torej vsa, pa četudi je delna priznanja pomenila zanje kapitulacijo pred ideološko revolucijo. Iz tega vzroka je pokazal Kahlmann po prvih lipih zmešnjav, ko je namenoma zavlačeval pogajanja, ko ni dovolil nobenih sej, ali pa je na njih zapravljal čas s posttranskimi, formalnimi vprašanji, čes potem značaj samozvesti in smer agresivnosti, ko je bila stavka že končana in se je mogel prepričati, da v tem hipu njegovi gospodi ne preti več nobena smrtna nevarnost.

Nasja pogajanja so se zapletla vsled tega, ker se jih je udeleževala tudi kljevska rada. To smo vam že zadnjič povedali. Delegacija kljevske rade se je pojavila v trenutku, ko je rada v Ukrajini predstavljala precej močno organizacijo in se nismo mogli reči, kakšen bo izid boja. Ravno takrat smo kljevski radi oficijelno predlagali, da sklene z nami pogodbo, pri čemur smo mi kot predpogoji stavili edino to, da naj rada proglasi Kaledina in Kornilova za protirevolucionarja in naj nas ne ovira pri tem, če ju mi zavajujemo. Delegacija kljevske rade je prišla v Brest ravno takrat, ko smo mi tu, kakor tam, upali, da se z njo sporazumemo. Tudi tam smo izjavili, da jo moremo pripustiti k pogajanjem le dotle, dokler bo sploh priznana od ukrajinskega ljudstva.

ter izročili te stvari varstvu mesta Harburga.

SAVEZNIŠKA KONFERENCA V ŽENEVI PRELOŽENA.

Pariz, 28. Kakor poroča »Echo de Paris«, se je opustila namera, sklicati konferenco v Ženevi v prvi polovici avgusta. Ministrski predsednik Millerand je šel na 10dnevno potovanje v porušeno vojno ozemlje severne Francije. Konferenca bi se vršila naizgodejše početkom meseca septembra.

TEROR V ZASEDENI DALMACIJI.

Split, 28. Millo je izdal v Zadru proglas, kjer se veli, da bo vsaki, ki bi se ali z dejanji ali z besedami pregrešil proti interesom, ki so v zvezi z volajškim ali političnim položajem okupirane Dalmacije, ali ki bi žalil simbole ali osebe, ki predstavljajo te interese, ali ki bi kršil mir in red, obsojen na pet let ječe in globe do 5000 lir. Ta proglas je naperjen proti Jugoslovanom. Prva žetev te odredbe je gospa Zanella, vdova zdravnikova, ki je bila aretirana Jugoslovani beže vsled terorja iz Zadra.

TURČIJA PODPIŠE MIR.

Carigrad, 27. Vrhovni svet pod predsedstvom sultanom je soglasno sklenil, da je podpis mirovne pogodbe potreben.

POŽAR ARZENALA V BENETKAH.

Rim, 28. Pri požaru arzenala v Benetkah je več posod s kurilnim oljem in bencinom zletelo v zrak. Zaloge živil za ladje v pristanišču so popolnoma uničene. Visoki zidovi arzenala so branili sosednje hiše ognja. Škoda se ceni na več milijonov. Vzrok požara ni znan. Preiskava se je uvela.

POLJSKI PARLAMENTARJI GREDO RUSOM NASPROTI.

Varšava, 28. Na vrhovno poveljništvo sovjetske armade v Moskvi. Poljski veliki glavni stan potrjuje prejem brezžične brzogovornice z dne 25. julija in naznanja, da bo dne 30. julija odposlal svoje pooblaščenega zastopnika po cesti Brest-Litovsk, tako da bodo ob dvajsetih zvečer srednjeevropskega časa pri sprednjih stražah rdeče armade. Obenem se pripominja, da se v vaši brezžični brzogovornici omenjeni dan 30. julij ne nahaja v naši brezžični brzogovornici z dne 22. julija. Ker poljski glavni stan ne pozna pravilnika sovjetske armade glede sprejema parlamentarnih in postopanj z njimi, prosil, da nas o tem pravilniku z brezžično brzogovornico informirajo ali pa uporabite odredbe, ki so splošno po mednarodnem pravu določene kot temelj haškega dogovora leta 1899. Generalštabni načelnik poljske armade generalni lajtnant Rozmasewski.

ANGLIJA ZA POLJSKO.

Boulogne-Sur-Mer, 28. O sestanku Lloyd Georgea z Millerandom poroča posebni dopisnik Agence Havas: Kar se tiče konference, katero zahteva sovjetska vlada, bo britanska vlada sporazumno s francosko odgovorila Čičerinu, da se more sestati konferenca le s tem pogojem, ako bi bili boljševiki v nasprotju k dosedanjemu postopanju zadovoljni s tem, da bi se na njej razpravljalo o usodi Poljske. Ako moskovska vlada sprejme ta predlog, se bo Angleška vprašala o nadaljnjem urejanju te stvari in naznanila pogoje, katere smatra za potrebne, da se pripozna sovjetska vlada. Konferenca naj bi se udeležili zastopniki Rusije in obojih držav. Lloyd George se je pridružil francoskemu naziranj in suspendiral pogajanje z boljševiki. Poljska more zatorej upati, da se ne zatre v neposrednih pogajanjih z Rusijo. Drug važen sklep se je storil po inicijativi finančnega ministra Marsala glede veljave finančnega dela dogovora v Spaji o dobavi premoga po Nemčiji.

FINSKO-RUSKA POGAJANJA SE NADALJUJEJO.

Kodani, 28. Po brzogovornici iz Helsinkforse je finski zunanji minister prejel poročilo, da so ruski mirovni delegati za finsko-ruska pogajanja odnotovali iz Moskve v Jurievo, kjer se bodo pogajanja danes nadaljevala.

EKSPLOZIJA V KODANJU.

Kodani, 28. Kakor poroča »Berlingske Tidende« iz Helsinkforse, se je v sveaborski trdnjavi večer prireditela velika eksplozija vsled nevarnosti pri izpraznjevanju starih granat. Četvero velikih municijskih skladišč je pogorelo. Ranjenih je sedem oseb.

Iz narodnega predstavnitstva in vlade.

PRED SESTAVO VLADE.

Belgrad, 28. Na sestanku delegatov strank za sestavo novega kabineta se je dosegel sporazum glede člena 15 volilnega zakona. Pasivna volilna pravica bo ukinjena vsem uradnikom, razen ministrom in profesorjem na pravnih fakultetah naših vseučilišč. Prav tako se je dosegel v glavnem sporazum v vprašanju izvoza. Radikalci so pristali, da bo izvoz koruze svoboden in da bo izvoz pšenice radi naših obveznosti proti Čehoslovaški, Grški in Avstriji omejen na kontingente. Prvi kontingent za izvoz bi bil 51.000 vagonov. Tudi kar se tiče pokrajinskih vlad, je v glavnem dosežen sporazum. Tako bodo v pokrajinski vladi za Bosno in Hercegovino demokrati dobili poverjeništvu za notranje posle in prosveto. Opustila se bo misel, da se politik iz Srbije postavi za predsednika pokrajinske vlade v Sarajevu. Pravtako se je dosegel sporazum za sestavo slovenske pokrajinske vlade v Ljubljani. Predsednik vlade ostane tudi nadalje dr. Brejc. Poverjeništvu za notranje posle bi dobil uradnik, in to nevtralen, dočim bi demokrati dobili pravosodje in gerenta za socialno politiko. Vprašanje o rekonstrukciji pokrajinske vlade v Zagrebu se ni rešeno. Demokrati pristajajo, da dr. Matko Laginja ostane ban Hrvatske, Slavonije in Medjumurja. Podban bi bil dr. Milan Rojc. Radikalci niso samo nasprotovali proti temu, da dobe poverjeništvu prosvete demokrati, marveč izrecno zahtevajo, da bi na tem mestu ostal sedanji poverjenik dr. Bazala. To je zahteva hrvatske zajednice. Čije član je dr. Bazala in v čije imenu so radikalci to zahtevali. Tudi glede agrarne reforme se je v glavnem dosegel sporazum med Protičem in Krizmanom, pravtako sporazum, da v novi vladi ostani isti razpored portfeljev in da jih dobe dosedajni ministri. Vlada dr. Vesniča se bo torej reaktivirala. Delegati imajo doseči sporazum še v teh treh točkah: 1. V vprašanju predsedništva parlamenta; 2. v vprašanju poverjeništvu za prosveto v Zagrebu; 3. radi zahteve Jugoslovenskega kluba glede ženske volilne pravice v Sloveniji za občinske volitve. Pravtako se bo danes dosegel sporazum v vprašanju izvoza in agrarne reforme.

SPORAZUM GLEDE VLADE V SLOVENIJI.

Zagreb, 28. »Rilec« javlja iz Belgrada: V vprašanju pokrajinske vlade za Slovenijo je dosežen sporazum tako, da bi imel dobiti poverjeništvu za notranja dela uradnik dr. Ratef. a demokrati bi dobili poverjeništvu za prosveto in socialno politiko. Dosežen je tudi sporazum glede sestave bosanske pokrajinske vlade, kjer dobe radikalci predsedstvo, a demokrati poverjeništvu za notranje stvari in prosveto. Glede agrarne vprašanja se bodo nadaljevala pogajanja med ministroma Protičem in dr. Krizmanom.

VLADE SE POSVETUJE O CENAH PREMOGA.

Ljubljana, 28. Na povabilo deželne vlade so se sestali danes zastopniki raznih interesentov k razmotritvanju o novih cenah za premog. Seta, ki se je vršila danes dopoldne in popoldne, se bo jutri nadaljevala.

Beograd, 28. Na sestanku predstavnikov obeh parlamentarnih skupin, ki so se ga udeležili ministri dr. Momčilo Ninčič in Milenko Vesnić na eni strani, a Pribečević in Drašković na drugi strani, se je dosegel sporazum glede člena 15 volilnega zakona in v programu, da se čimprej vrše volitve v konstituanto. Na sestanku se je razpravljalo tudi o načrtu ustave, ki ga je izdal Stojan Protič. Načrt se je dal v tisk skupno z načrtom, ki ga je sestavil ustavotvorni odbor. Delegati so se zdelili v tem, da morejo tudi posamezne parlamentarne skupine izraziti svoje misli. Izjava posameznih strank bodo tiskali vzporedno v skupnem načrtu ustave. Na ta način bo omogočeno vsem političnim skupinam, da dajo svojo jasno in odkrito sodbo o najvažnejšem državnem vprašanju. Kar se tiče nameščenja uradnikov, je dosežen sporazum. Tudi so določili red za razgovore. Najprej se bo reševalo vprašanje izvoza, nato agrarna reforma, končno pa vprašanje deželnih vlad. Istotako so odločili, da naroče odborom vseh političnih skupin, naj polkuzuslo najti skupno pot za reševanje spornih vprašanj.

Ministrstvo za ljudsko zdravstvo je otvorilo kurz za občo polikliniko v Beogradu za bolničarke za očesne bolezni. Kandidatinje morajo imeti štiri razrede gimnazije. Mesečna plača za obiskovanja tečaja je 500 dinarjev.

Ministrstvo za trgovino in industrijo namerava letos poslati večje število gojencev na višjo trgovsko šolo v inozemstvu. Če pa dobimo še letos v Zagrebu lašno višjo trgovsko šolo, tedaj bo odposlalo ministrstvo v inozemstvo samo učenca k predavanjem industrijske kemije.

Dnevne vesti.

»Slovenski Narod« misli...

Ker se je premog podražil, pravi in misli »Slovenski Narod«, da so socialni demokrati krivi, ker dosti ne zabavljajo proti podraženi premozi. Glej ga cigana, kdo je na pisal več in robantil proti dragini kakor socialnodemokratsko delavstvo? »Slovenski Narod« je pač tak kakršen more biti. Vemo pa za primere, ko je o dragini molčal »Slovenski Narod«, na tudi o dragini in kupčiji, ko sta molčala »Slovenec« in »Večerni List«. Zakaj? I. no, zato, ker v tem boju ne gre za nič drugega kakor za to, kdo bo imel materialni ali na politični dobiček. Slučai je sličen kakor z izvozom. Eno družbo imajo Protič in klerikalci, drugo pa demokratični trgovci. Zaraditega prepir. Sedaj molče o premozi klerikalci, liberalci pa kričijo, ker veste, da vaš krič nič ne zaleže. Mi pa zase vemo, da bomo vedili boji proti dragini klub opominšom mislečega »Naroda«, toda uspešen boji bi bil ta boji najbolj takrat, če bi liberalni in klerikalni gospodi pokazali batine, ker drugače nič ne slišijo in ne vidijo, kadar res vladajo ali na mislito, da vladajo. »Slovenski Narod« pa naj misli dalje, dokler se v svojih sladkih mislih vtopi. Boji proti dragini bo na izvojevalo delavstvo radikalno.

Če se ima moči »Enakost« piše: To dni je razposlalo poverjeništvu za pravosodje vsem podrejenim sodiščem okrožnico, v kateri se dovoljuje uradništvo, ki bi se hotelo udeležiti velike orlovske komedije v Mariboru, dopust. Nekaj podobnega so razglasili klerikalci pred nekaj časa po svojem časopisu glede učiteljev, a brezdomno bo veljalo tudi za ostalo uradništvo, na katero imajo kaj službenega vpliva. Kdor ve, kako težko je uradniku dobiti dopust za rešitev svojih najnujnejših poslov, koliko muk mora celo v slučaju bolezni prestopiti, predno se mu dovolji dopust v skrčeni izmeri, ta se mora čuditi, kako oblast, samo zato, da bo komedija Orlov še večja, kar pavšalno dovoliti, da se par dni ne uraduje. Interes države pri tem naredbodajalcem ni bil pri zvezi, to je jasno. Pa tudi interes posameznih uradnikov ne. Le predobro se čuti iz take okrožnice poziv: »Poldi — če ne — — —« In ono uradništvo, ki se bo na račun te okrožnice udeležilo orlovskih orgij, bo igralo precej revno ulogo medveda, ki ga Bosanec codi na verigi, pa mu pole: Pleši, pleši Marko! Edino v enem interesu je ravno poverjeništvu za pravosodje, ko je izdalo omenjeno okrožnico: v strankarskem interesu klerikalcev. Da čimveč ljudi in slojev priženejo na svojo komedijo. Ali pa je to službena dolžnost poverjenika za pravosodje? Klerikalci se v istini prizadevajo na vse kriplje, da bi naglali čim več ljudi na prireditve v Maribor. Gotovo jim pojde tudi mnogo ljudi na lim. Samo nekdo vemo, da ne pojde na ta lim, to je mariborsko prebivalstvo. Klerikalci niso v Mariboru doma in mariborsko prebivalstvo bo tudi skrbelo, da bodo spoznali, da so pri nas samo nadležni vsiljivci.

Dve prazni sobi, lepi, podstrešni ima na razpolago znan volni dobičkar Edvard Fantini na Večni poti št. 1. Poverjeništvu za socialno skrb, stanovanjski urad in pa uboge stanovalec iz vagonov opozarjamo na to lepo priliko. Treba bo pa nastopiti seveda s silo, sicer jih ne dobijo. Posebno priprave bi bile za take, z bolehnimi otroci, ki bi se v svežem podrožniškem zraku dobro opomogli. Podobnih slučajev bi se našlo v Ljubljani še na ducate.

Dvoje štipendij. Glasom konvencije med našo državo in francosko republiko bo francoska republika dala štipendije do 600 frankov mesečno skozi celo leto onim absolviranim kandidatom, ki so poslali francoski jezik in literaturo, da morelo svoje znanje izpolniti. Kandidati, ki žele nadaljevati svoje študije v Franciji, naj vložijo zadevne prošnje pri rektoratu ljubljanske univerze, ki ima pravico, izbrati dva kandidata. Prošnje je vložiti nalkasne do 11. avgusta t. l. in tim priložiti indeks, ki izkazuje osem dovršenih semestrov, ali absolutorij, eventualna izpričevala o državnem diplomatskem ali doktorskem izbitu iz francosčine, kolokvijska izpričevala, kratek curriculum vitae. — Rektorat univerze v Ljubljani.

Prireditve.

Akademsko društvo jugoslovanskih tehnikov v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 1. avgusta na Bledu dopoldan evetični dar

zvečer ob 21. uri v dvorani hotela »Toplice« zabava. Čisti dobiček gre društvenemu fondu.

VRTNA VESELICA 1. AVGUSTA.

Ljubljanska podružnica »Svobode« priredi krasno vrtno veselico v Svicarii dne 1. avgusta ob 4. uri popoldne. Vzored je lako obširen: Srečolov nudi krasne dobitke lesnih izdelkov: šaliiva pošta, moščanska godba na pihala (»Svoboda«), pevski zbor »Svobode« itd. Ko bo vzpored izčrpan bo na ples. Vstopnina znaša 7 K za osebo. Otroci v spremstvu staršev so vstopnine prosti. Veselica se priredi v proslavo 25letnice društva in članov, ki so ustanovili društvo lesnih delavcev. Čisti dohodek je namenjen skladu za onemogle članke, vdove in sirote članov. Dolžnost drugega delavstva je, da se udeležijo te prireditve bratske organizacije!

Izlet v Velikovec. Za propagandni izlet kolesarjev in motociklistov na Koroško, Velikovec vlada veliko zanimanje. Deželna vlada za Slovenijo je prevzela protektorat nad izletom, ter ob enem določila posebno častno nagrado za prvaka v dirki, ki se vrši isti dan na Velikovec. Pozivljamo ponovno vse kolesarje in motocikliste, da se udeležijo zanesljivo ne glede na to ali so člani, kakšnega kluba ali ne, propagandnega izleta, ter s tem pripomorejo k uspehu cele prireditve, ki ima le propagandni smoterk pred plebscitom na Koroškem. Vsi oni kolesarji in motociklisti, ki se udeležijo izleta, naj se sestanejo v vrtnih prostorih restavracije Novi Svet v četrtek ob 8. uri zvečer, da se dogovorimo za skupni odhod iz Ljubljane. Kolesarji po deželi, pa se pridružijo popolnoma prosto izletnikom iz Ljubljane, ter vozijo z njimi skupaj na Velikovec. Opozarjamo, da je vožnja pri izletu popolnoma omejena in da je povsem zabranjeno doseči večjo hitrost. V nedeljo 1. avgusta vsi kolesarji in motociklisti na Koroško.

Aprovizacija.

Vnovčevalnica za živino in mast oddaja od tutrišnjega dne, to je od 29. julija dalje v »Ljudski mesnici« in nasproti stočnici, govele meso po 22 K začne ter 20 K sprednje; pljuča in vambi pa po 6 K kilogram.

SPORT IN TURISTIKA.

Floridsdorfer A. C. Wien-Illirja. V soboto ob pol 19. uri se vrši na prostoru Ilirje velika internacionalna nogometna tekma med prvimi moštvi Floridsdorfer Atletic Cluba z Dunaja in Ilirjo. Moštvo Floridsdorfer stoji danes na IV. mestu čunajskih prvorazrednih klubov, a opomniti je treba, da je bilo isto moštvo v letih 1917—1918 prvak bivše Avstrije, torej na prvem mestu pred Rapidom. V moštvo je reprezentativnih igralcev: Amon, Ister, Himmelberger, Neubauer in Pehak, ki je eden izmed najboljših dunajskih golmanov, dočim je Neubauer sigurno najboljši dunajski centerhal. Moštvo je telesno izvanredno močno, golji visoko igro, ima izvrstno tehniko in skupno igro. Igralci so proti Wiener Sportklubu 2 : 0, Hašku 0 : 1, Concordiji 1 : 0 in graškim Amaterjem 4 : 1. — Vstopnina: sedeži po 24 in 16 K, stojšče 10 K, dijaško (člansko) stojšče le v predprodaji 6 K (na prostoru Ilirje v petek od 18.—20.30 ure.) Predprodaja drugih vstopnic v drogeriji Kanc, Zidovska ulica in pri trvdki Svetla, Mesnitrž. Tekma se bo vršila ob vsakem vremenu.

Vrbsko jezero (439 m) je največje jezero v Sloveniji (dolgo 17 km). Že pred vojno si je pridobil evropski sloves kot letovišče, kopališče in velesportna postojanka. Vrbsko jezero je naše najtoplejše alpsko jezero s toplino od 22 do 27 stopinj Celzija, ima isto temperaturo kot Gardski jezero, ki leži že v lombardski nižini. Najboljši dohod je po železniški progi Ljubljana-Jesenice-Vetrini, odkoder je vpeljana od 1. junija t. l. redna avtomobilna vozna zveza k posameznim postojankam ob jezeru. Ob južni naši obali z dvilnim Otokom, najlepšim motivom celega jezera, nahaja se krog 150 vili in mnogo hotelov, ki so vsi zelo lepo opremljeni in urejeni ter nudijo ob zmernih cenah zelo dobro postrežbo. Posebno priporočamo sledeče postjanker: Na vzhodnem delu južne obale: Etablissement »Majernik« (lastnik Jernej Musil) 478 m, 3 vile, 20 sob, 40 postelj, omnibus k vlakom, godbeni paviljon. Restavracija »Alpe«, 537 m, 15 minut višje na brdu nad Majernikom, 18 sob, 35 postelj. Pri vseh tudi nizje navedenih hotelih so na razpolago kopalnice s kabinami z mnogimi čolni, tenisi, vrtovi, saloni, verande, parki, igrišča itd. V okolici krašni izleti in mnoge vile. Postojanka »Ribnica«, 450 m ob sredini jezera. Prijazna vasica v dolini Ribniškega potoka, ki se izliva v Vrbsko jezero. Županstvo, pošta in brzogov, električna razsvetljava, »Strandhotel«, 14 sob, 35 postelj. »Gostilna ob jezeru« (Pavlič) 3 sobe, 10 postelj, cena domača hrana. Lep izlet na Hodiše in Hodiško jezero. Otok ob Vrbskem jezeru, najlepši del naše obale, mnogobiskovana letoviška postojanka sredi jezera. Hotel »Pirker«, 3 dependance, 63 sob, 98 postelj, kom-

cerina dvorana, senčnat restavracijski vrt tik ob jezeru. Gostilna „Ebner“, 6 sob, 12 postelj v vasi. Postojanka „Dole“ ob zapadni obali jezera. Hotel „Lampi“ (lastnik Slovenec Čeber), 15 sob, 30 postelj, stekleni vrtni salon. Krasen izlet v Skofice! Postojanka „Log“ ob zapadnem delu južne obale. Elabissement „Excelsior“ ob jezeru (prvovrsten hotel & penzija za 120 oseb — lepi saloni, verande, vrti, park, tenis, kopalnica, čolni itd. Gostilna „Schleicher“ v Logi vasi pol ure nad Logom, na visoki planoti z lepim razgledom na planine.

Koča na Jepici 1587 m pod Kepo. Vse turiste opozarjamo, da se vrši v nedeljo t. j. 1. avgusta t. l. slovesna otvoritev omenjene koče, ki jo je nemška soldateska

za prevrata popolnoma oropala in jo je sedaj dalo SPD na novo popraviti in opremiti. Planinci in planinke iz Posavja in Podravja udeležite se tega slavlja kolikor mogoče množično! — Koča slovi po svojih znamenitih legi z divnim razgledom na biser Gornjega Roža — Blaško jezero! — Pristop iz železn. postaje Dovje skozi Belico 3 ure, iz Blač ob Blaškem jezeru 3 in pol do 4 ure (najbolje) ali iz Dovjega preko sedla Milnice in vrha Kepe 5 ur (za izvežbane turiste).

Parila za cestno dirko kluba točesarjev in motociklistov Ilirije za prvenstvo Koroške na progi Ljubljana-Velikovec bodo razstavljena v izložbi tvrde Svetla v petek in soboto ter reprezentirajo vrednost 10.000 kron.

To in ono.

* Ženske vodijo revolucijo v Koreji.

Ko bo končana vojna za svobodo in neodvisnost Koreje, se bo moral narod v prvi vrsti zahvaliti ženskemu spolu za končno zmagano. Kajti ženske v Koreji so pripravljene na vse za svobodo domovine, pripravljene so riskirati vse in poleg tega so tudi najbolj zveste in predrzne in ravno radi tega so revolucionarji v Koreji tako uspešni. Razni potniki, ki so obiskali v zadnjem času Korejo, pripovedujejo o velikem luštvu korejskih žena in deklet. Vsi hvaležijo Korejke kot neustrašne borilke za svobodo; kjer moški ne morejo doseči kakega uspeha, ženske gotovo. V nekem mestu v Koreji se je vršila velika demon-

stracija proti Japoncem in to demonstracija sta vodili dve mladi dijakinji. Demonstracije v Koreji so vse kaj drugega kot so bile demonstracije sufražetk v Zdr. državah. Ves načrt za demonstracijo je tajen in ko pride določena ura, pridejo na ulico zastavonoše in po celem mestu se prične razlegati glas »mansei«, kar pomeni doslovno »deset tisoč let«, v korejskem revolucionarnem gibanju pa pomeni »naj živi svobodna Koreja«. Korejske dijakinje so duša revolucionarnega gibanja v Koreji. To priznava celo japonske oblasti in večkrat so se izjavile, da lahko pokorijo moške, ne vedo pa, kako bi mogli ukrotiti ženski spol. Korejske ženske, v prvi vrsti seveda mlade deklice, opravljajo vse posle in raznašajo vesti o revolucionarnem gibanju iz kraja v kraj,

obveščajo krajevne voditelje o sklepih izvrševalnega revolucionarnega gibanja, opravljajo volunsko službo za revolucionarje itd. In v tem poslu jih ne prekaša nihče. Neka mlada dijakinja se je preoblekla v misijonarja, pokrila svoje lase s svetlo lasuljo in tako preoblečena se je prepeljala čez reko v japonski carinski ladji. Revolucionarji so namreč nameravali obdržati tajno sejo, za katero so pa zvedeli japonski policijski uradnik in so hoteli aretirati vse člane revolucionarnega odbora. Ta dijakinja je pa zvedela za to in je sklenila, da bo posvarila revolucionarni odbor, kar se ji je tudi posrečilo.

Izdajatelj: Ivan Mlinar.
Odgovorni urednik: Jak. Vehovec.

Najnovejše!

Kakšne neposredne - davke imamo in - kako jih plačujemo?

Náš komplicirani davčni sistem praktično pojasnjuje ta nova knjiga, ki bo vsakomur potrebna, ki ima opravka z davkarijami. Zlasti bo izvrstno služila zadrugam, denarnim zavodom in tudi posameznikom.

Cena posameznemu izvodu K 5.50.

Naroča se pri založništvu:

Zveza delavskih zadrug v Mariboru.

Gonilne jermene
nudi
DRAVA
lesna trgovska in industrijska delniška družba MARIBOR.

RADIO TERMALNO
:: KOPALIŠČE ::
OTVORITEV SEZONE 1. MAJNIKA. Zahtevajte prospekte!

MONSIEUR! MADAME!
Pour votre toilette prenez de:
Eau de cologne -Driay- kolinsko vodo
en litre et flacon de 120 g v litrih in steklenicah po 120 g
Vente en gros pour SHS Prodaja na debelo v SHS
Ljubljana R. Driay, Pred Skofijo 21 Ljubljana

ANA TEKSTILNA TOVARNA
družba z o. z.
Zgoše 27 p. Begunje, Slovenija
začne v kratkem z izdelovanjem nogavic, volnenih jopičev, svitrov in različnih drugih pletenin iz bombaža in volne.
Sprejema naročila za jesensko in zimsko sezono.
Kupuje vsako množino domače in inozemske oprane ovčje volne

Posojila iz te samo-
obnove do enega leta proti visokim
obrestim. Posojilo bi bilo krito z zalogo
blaga. Ponudbe na upravnitvo „Napreja“
pod „5000 K“.

Dve sobi s kuhinjo zamenjam za sobo
s kuhinjo v Sempeterskem
okraju. Poizve se v upravn. „Napreja“.

Več šivalnih strojev znamke „Singer“
v dobrem stanju
je na prodaj. Poizve se Sv. Petra nasip
53/1.

Iščem sobo eventualno samo posteljo,
od 1. avgusta v Ljubljani
ali bližnji okolici. Če mogoče tudi s
hrano. Če je le postelja, grem samo k
sodrugom. Ponudbe na upravo
„NAPREJA“.

Telefonska knjiga za Maribor, Ko-
muna izide v kratkem času. Dotične
ceni, trditve, ki želijo oddati inserate v
to knjigo, naj blagovodijo vpsolati naslov
na anončni in informacijski zavod Vedež,
Maribor, Gregorčičeva ulica 6, tel. 132.

Ljubljana
Rimska c. 16
naznanja, da
še vedno
dela s prist-
nim blagom.
Izvršitev
točna.
Zmerne cene
za vsa izvršena dela
javnim dve leti.

Mavec (gips),
Alabaster, model, štukatur
oddaja v vsaki množini
F. & A. UHER v LJUBLJANI.
Brzjavi: Uherped. Tel. 117.

KAVO

po K 60 za kg dokler traja zaloga.
Odjem najmanj eno vrečo, do 10 vreč,
večje množine ceneje, oddaja:

JOS. ZIDAR, Ljubljana.

Koruza
za krmo

K 300 za 100 kg se dobi
dokler prosta pri tvrdki

J. Zidar, Ljubljana.

Gostilna
se vzame v najem.

Cenjene ponudbe na upravo
„Napreja“ pod „20“.

Zahvala.

Povodom najinega odhoda iz
Ljubljane se zahvaljujem vsem
cenj. gostom in prijateljem za
njih naklonjenost ter se priporo-
čava za obilni poset v restavraciji
južnega kolodvoru v Zagrebu.

Franjo in Zofija Krvarič,
Restavracija pri „Perles“,
Ljubljana, Prešernova ulica.

Katera cenjenih dam želi imeti
hitro, ceno in lepo izdelane

lasne kite
naj pošlje svoje izčesane lase
ALBINU SINKOVEC,
brivec in lesničar
vič pri Ljubljani.

Miši, podgane, stenice in ščurki
ter ves mrčes mora poginiti, če se
vporablja moja pre-
izkušena najboljša in povsod hvaljena
sredstva, kakor: za poljske miši 10 K,
za podgane in miši 10 K, za ščurke
10 K, a posebno močna vrsta 20 K,
posebna močna tinktura za stenice
10 K, uničevalec moljev 10 K, prašek
proti mrčesom 6 in 12 K, tink-
tura proti ušem pri ljudeh 5 in 10 K,
mazilo za uši pri živini 6 in 10 K,
prašek za uši v obleki in perilu
6 in 10 K, tinktura proti mrčesu na
sadiju in zelenjavi (uničev. rastlin)
10 K, prašek proti mravljam 10 K,
mazilo proti garjam 10 K. —
Pošilja po povzetju: Zavod za ek-
sport M. Junker, Zagreb 40,
Petrinjska ulica 3.

Poštni čekovni račun št. 10.532.

Telefon interurban 178.

Konsumno društvo za Slovenijo

vpisana zadruga z omejeno zavezo.

Društvo ima sedaj nad 17.000 članov. Po zadnjem računskem zaključku
znašajo društveni skladi:

rezervni sklad K 42.831.65

bolniški sklad K 33.411.16

dispozic. sklad K 21.007.61

pogrebni sklad K 1.000.—

deležni sklad K 303.022.94

Društvo izplačuje zaostalim po umrlih članih pogrebno pod-
poro, bolnim članom, bolniško podporo.

Društvo ima 35 prodajal in sicer sledeče:

Ljubljana, Sp. Šiška
Glince pri Ljubljani
Rožna dolina pri Ljubljani
Ljubljana, Bohoričeva ulica
Ljubljana, Krakovski nasip
Ljubljana, Sodna ulica
Tržišče na Gorenjskem
Križ pri Trzinu
Sv. Ana pri Trzinu
Sava-Jesenice
Jesenice (pri Ferjanu)
Korčška-Bel, Javornik

Mojstrana
Kranjska gora
Gorje pri Bledu
Radovljica
Borovnica
Kamnik
Litija
Radeče-Zidanost
Celje
Store pri Celju
Sočnanj
Rogaška Slatina

Pragersko
Maribor
Ruše nad Mariborom
Fala pri Mariboru
St. Lorenz na Pohorju
Guštanj
Prevalje
Mežica Koroška
Črna L.
Črna H.
Pitberk
Poljčane

Hranilni oddelek

društva obrestuje hranilne vloge po 4% oziroma 4 1/2%. Hranilne vloge
se vlagajo in izplačujejo v vseh zgoraj navedenih društvenih prodajalnah, kjer
se dobijo tudi vsa potrebna pojasnila.

Kot član pristopi lahko vsak. Pristop znaša K 1.— delež K 100.—

Pisarna: Ljubljana-Sp. Šiška, Kolodvorska c. 208.

Pisma naj se pošiljajo pod naslovom: Ljubljana, poštni predal št. 13.

Mariborska eskomptna banka, Maribor,

Tegetthoffova ulica 11

Podružnici: MURSKA SOBOTA in VELIKOVEC

prevzema denarne vloge in iz-
vršuje vsakovrstne bančne posle
- - pod najugodnejšimi pogoji. - -